

KADINA YÖNELİK ŞİDDET

Doç. Dr. Yasemin Esen

25 Kasım Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Günü

25 Kasım 1960'ta Dominik Cumhuriyeti'nde diktatörlüğe karşı mücadele eden üç kız kardeş Patria, Minerva, Maria Mirabel'in cesetleri bir uçurumun dibinde bulundu. Mirabel kardeşlerin, tecavüz edilerek vahşice öldürüldüğü ortaya çıktı ve onlar diktatörlüğe karşı mücadelenin sembolü oldu. Bütün dünyada yankı bulan bu gelişmeler karşısında Birleşmiş Milletler 17 Aralık 1999'da, 25 Kasım'ın "Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Mücadele Günü" olarak benimsenmesine karar verildi.

Kadınlar ve Nüfus

- Avrupa Konseyi, 16 - 44 yaş arası kadınların ölüm ve sakatlanmalarının ana sebebinin aile içi şiddet olduğunu ve bunun kanser ya da trafik kazalarındaki ölüm ve sakatlanma oranından çok daha fazla olduğunu beyan etmiştir.
- Normalde yaşıyor olması gereken en az 60 milyon kız çocuğu cinsiyet tercihli kürtaj veya erkek çocuklarından daha önemsiz olarak görüldükleri için yetersiz bakım nedeniyle çeşitli toplumlarda "kayıp"lar

gendercide=cinskrımı

- Her üç kadından en az biri kadın hayatlarının bir noktasında dayak yemiş, zorla seks yapmaya zorlanmış ya da farklı bir biçimde tacize uğramaktadır. Bunu yapan genellikle kendi ailesinden veya tanıdığı biridir.
- Kadınların yaklaşık %47'si ilk cinsel ilişkilerinin zorla olduğunu bildirmektedir.
- Kadın cinayet kurbanlarının yaklaşık %70'i erkek partnerleri tarafından öldürölmüştür.
- ABD'de her 15 saniyede bir kadın, kocası/partneri tarafından dövölüyor.

ZARAR VEREN UYGULAMALAR

- Dünyanın her kültüründe, “normal” veya “geleneksel” sayıldığı için görmezden gelinen kadına yönelik başka şiddet biçimleri de bulunmaktadır.
- Dünya çapında 135 milyondan fazla kadın ve kız çocuğu “kadın sünneti” olmuştur ve her yıl 2 milyon kız çocuğu ve kadın bu riskle karşı karşıyadır (her gün 6,000 kişi)
- Afrika'nın 28 ülkesinde, Kuzey Irak'ta, Hindistan, Endonezya, Malezya ve Sri Lanka gibi Asya ülkeleriyle Avustralya, Danimarka, Fransa, İtalya, Hollanda, İsveç, İsviçre ve İngiltere'deki göçmen topluluklar arasında uygulanmaktadır.
- Mısır'da 15-49 yaş arası evli kadınların %97'si kadın sünneti olmuştur.

ŞİDDET NEDİR?

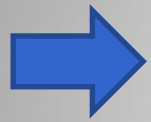
- Güç ve baskı uygulayarak insanın bedensel ve ruhsal açıdan zarar görmesine neden olan bireysel ya da toplu hareketler.

KADINA YÖNELİK ŞİDDET NEDİR?

- Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulu tarafından 1993 yılında kabul edilmiş olan Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi'ne göre;
"ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayalı bir eylem, uygulama ya da bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma" şeklinde tanımlanmaktadır.

1995 yılında Pekin'de düzenlenen Dördüncü Kadın Konferansı'ndan bu yana

- kadınlara yönelik şiddetin ortadan kaldırılması;

ülkelerin demokrasi, kalkınma ve barış hedeflerine ulaşabilmeleri için alınması gereken acil tedbirler arasında vurgulanmaktadır.

artık açıkça devletlerin sorumluluğu olarak tanımlanmaktadır.

Kadına Yönelik Şiddetin Tanımı

“**Kamusal ve özel alanda** gerçekleşen, kadınların **fiziksel, cinsel, duygusal** zarar görmesiyle sonuçlanan ya da sonuçlanması olası, her türlü **cinsiyet temelli** şiddet eylemi veya bu eylemin yapılacağına ilişkin tehdit ya da zorlama ve keyfi olarak özgürlüğün kısıtlanması”

Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi (1993 -Birleşmiş Milletler)

“kadına yönelik şiddet”, **bir insan hakları ihlali** ve kadınlara yönelik **ayrımcılığın** bir biçimi olarak anlaşılmaktadır ve **ister kamusal ister özel alanda** meydana gelsin, kadına **fiziksel, cinsel, psikolojik** veya **ekonomik** zarar veya ıstırap veren veya verebilecek olan **toplumsal cinsiyete dayalı** her türlü eylem ve bu eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma anlamına gelir.

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)

“kadına yönelik şiddet”, kadınlara, **yalnızca kadın oldukları için** uygulanan veya kadınları etkileyen **cinsiyete dayalı** bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışı ifade eder.

Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)

Sözleşme 11 Mayıs 2011 tarihinde İstanbul'da imzaya açılmış ve Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 18 ülke tarafından imzalanmıştır.

Ülkemiz tarafından, 24 Kasım 2011 tarihinde çekincesiz olarak onaylanan Sözleşme **8 Mart 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.**

Kadına yönelik şiddetle mücadelede çok geniş bir perspektiften ve toplumsal cinsiyet boyutuyla bakan 81 maddelik bu kapsamlı belge, **konu hakkındaki tek uluslararası sözleşme** olma özelliğini taşımaktadır.

Sözleşme ile kadına yönelik şiddetle mücadele **önleme, koruma, cezalandırma ve politika geliştirme** boyutları ile yer almıştır.

Sözleşme kapsamındaki şiddet türleri ev ve aile içi ile sınırlı tutulmayarak toplumsal düzeyde gerçekleşen şiddet ve yaşlı, engelli, göçmen kadınlar gibi kırılgan gruplara yönelik şiddet de kapsama dahil edilmiş, **zorla evlilik, namus cinayetleri** ve kadın sünnetine ilişkin tedbirler de Sözleşme kapsamında ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

İstanbul Sözleşmesinin Önemi

- Bu sözleşme **aile içi şiddeti** ,
“**aile içerisinde veya hanede veya mağdur faille aynı evi paylaşırsa da paylaşmasa da eski veya şimdiki eşler veya partnerler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik şiddet eylemi olarak**” tanımlar. (Madde-3, a ve b fıkrası).
★ Bu tanım, aile içi şiddetin kapsamını genişletmiştir. Buna göre, şiddete uğrayan kadınla şiddet uygulayan erkeğin evli olup olmamasına, aynı evi paylaşıp paylaşmamasına bakılmaksızın, bütün fiziksel, cinsel, psikolojik ya da ekonomik şiddet tanımları içerisindeki eylemler, aile içi şiddet olarak değerlendirilecektir.

İstanbul Sözleşmesinin Önemi

- Kadınlara karşı şiddetin tanımı, kapsamı ve türleri bağlamında en güncel belgedir.
- Türkiye'nin imzalayıp, onayladığı **bağlayıcı** bir hukuk aracı olduğu için ülkemizdeki bütün yasa ve uygulamaların izlemesi gereken çerçeveyi de oluşturmaktadır.
- Kadınlara karşı şiddet teriminin, toplumsal cinsiyete dayalı tüm şiddet eylemlerini kapsadığı açıkça ifade edilmektedir.
- Kadınların ve kız çocuklarının toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz kalma riskinin erkeklerden daha yüksek olduğunu,

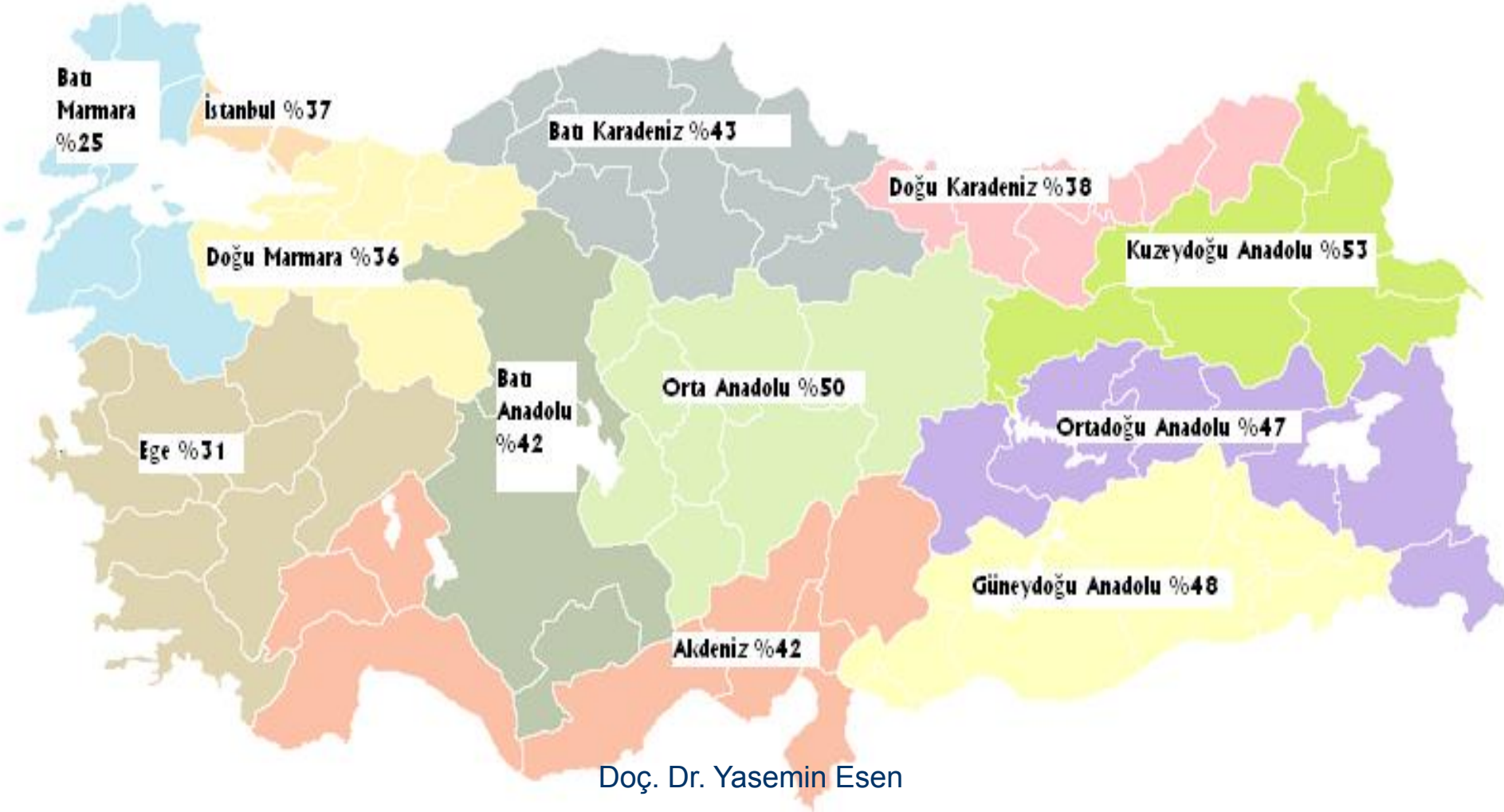
- aile içi şiddetin kadınları orantısız şekilde etkilediğini,
- çocukların aile içindeki şiddete tanık olmak dâhil, aile içi şiddetin çeşitli biçimlerde mağduru olduklarını belirtmektedir.

Kadına Yönelik Şiddetin Türleri

1. Fiziksel Şiddet

Tokat atmak, dövme, tekmelemek, tartaklamak, saçını çekmek, itmek, yumruklamak, kol kıvırmak, odaya-eve kilitlemek, bir yerini kırmak, silah, kesici-delici bir alet ya da kezzap gibi kimyasal bir madde ile yaralamak, yakmak veya öldürmek, gerektiği halde tedavi olmasına engel olmak vb.

Fiziksel Şiddetin Bölgesel Yaygınlığı

2. Sözlü-Duygusal-Psikolojik Şiddet

Bağırarak, hakaret etmek, küfretmek, tehdit etmek, korkutmak, aşağılamak, alay etmek, karar vermesine izin vermemek, başka kadınlarla-erkeklerle kıyaslamak, kendini geliştirmesine izin vermemek, ailesi-arkadaşları-komşularıyla görüşmesine izin vermemek, evden dışarıya çıkmasına izin vermemek, her an nerede olduğunu kontrol etmek, inançlarını-kökenini-işini-maaşını küçümsemek, başkalarının önünde sürekli sözünü kesmek, vb.

3. Cinsel Şiddet

Evli olduğu kişi bile olsa tecavüz yani istemediği yer ve zamanda cinsel ilişkiye zorlamak, istemediği şekilde cinsel ilişki kurmak, başka insanlarla cinsel ilişkiye zorlamak, ensest (akrabalar arası cinsel taciz ve tecavüz), fuhuşa zorlamak, zorla evlendirmek, çocuk doğurmaya ya da doğurmamaya zorlamak, kürtaja zorlamak, cinsel organlarına zarar vermek, telefonla-mektupla ya da sözlü olarak cinsel içerikli tacizlerde bulunmak, kadınlığına-erkekliğine laf söylemek, namus gerekçesiyle öldürmek ya da öldürmeye zorlamak, vb.

4. Ekonomik Şiddet

Çalışmaya ya da çalışmamaya zorlamak, parasını veya banka kartını alıp geri vermemek, işe gitmesine izin vermemek, hiç para vermemek, şahsi mallarını-ziynet eşyalarını almak, ailenin parası ve tasarrufları için hiç fikrini sormamak, işten atılmasına yol açacak olaylar yaratmak, vb.

Kadınlara Yönelik Şiddet Bağlamında Dünyadaki Durum

- Kadınların partnerleri tarafından **fiziksel** şiddete maruz kalma oranları %13-61 aralığında,
- **cinsel** şiddete uğrama oranları %6-59 aralığında,
- **duygusal** şiddet yaşama oranları ise %20-75 aralığında değişmektedir (WHO, 2005).

- BM verilerine göre, 1995-2006 döneminde **hayatında en az bir kez fiziksel şiddete** maruz kalan kadınların oranları, örneğin Çin'de %12, Azerbaycan'da %13, Fransa'da %17, Hindistan'da %22, Mısır'da %35, Almanya'da %37, Meksika'da %40, Avustralya'da %48, Zambiya'da %59'dur (UN, 2010).

✓BM verilerine (UNSTATS) göre hayatında en az bir kez fiziksel şiddete maruz kalan kadınların oranları ve ülke karşılaştırmalarından örnekler şu şekilde sıralanabilir:

Finlandiya	→	%19
Danimarka	→	%20
Meksika	→	%22
Avustralya	→	%25
Almanya	→	%29
Brezilya	→	%33
Peru	→	%43

✓BM verilerine göre, dünya genelinde hayatında en az bir kez eşi veya yakın ilişki içinde bulunduğu kişi tarafından şiddete maruz kalan kadınların oranı **yüzde 59'a** kadar çıkabilmektedir.

Dördüncü aşama "balayı aşaması" dır:

- *Şiddet uygulayan erkek gönül almaya çalışır.
- *Gerilim azalır.

*Şiddet uygulayan durumun normale dönmesi için genellikle yapıcı bir tavır sergiler.Ta ki tekrar gerilim yaratma aşamasına, yani en başa dönene kadar.

Birinci aşama:

- Şiddet uygulayan kişi;
- *Gerilim yaratır, kıskançlık gösterir.
- *Kadının davranışlarını kontrol eder.
- *Tehdit eder.

ŞİDDET DÖNGÜSÜ

İkinci aşama:

- *Gitgide kadının tüm yaşamını kontrol etmeye çalışır.
- *Küçük şeylerden kavga çıkarır.
- *Duygusal ve psikolojik şiddet uygular.

Üçüncü aşama:

- *Fiziksel şiddet başlar.
- *Şiddetin boyutu değişebilir.
- *Hemen sonrasında şiddeti uygulayan kişi yaptıklarına bahane bulur.

Şiddetin Kökeni

- Kadına yönelik şiddet yapısalıdır; yani ataerkil ve kapitalist sistemlerin özünde var olan bir özelliktir. Tek tek erkekler, erkek gruplar, ataerkil kurumlar ve devletler, kadının yaşamını, bedenini ve cinselliğini kontrol etmenin bir aracı olarak şiddete başvururlar.

- Kadınlara ve kız çocuklara yönelik şiddet, hem özel alanda ev içi şiddet olarak, cinsel, fiziksel, psikolojik veya cinsel taciz şeklinde hem de kamusal alanda yaşanır.
- Kamusal alanda kadın cinayetleri, iş yerinde cinsel ve psikolojik taciz, tecavüzün farklı biçimleri, kadın ve çocuk ticareti, fahişelik, pornografi, kölelik, zorla kısırlaştırma, lezbiyen düşmanlığı, güvenli kürtaj ve üreme tercihleri ve özgür iradeye karşı çıkmayı içerir.
- Sessizlik, ayrımcılık, şiddet suçlarının cezasız kalması, kadınların erkeklere bağımlılığı, teorik ve psikolojik argümanlar, kadınlara yönelik şiddeti hoş gösterir ve artırır.

Ataerkil Yapının Şiddet Algısı

- Kadına yönelik şiddetin kökleri, kadının bedenini, hayatını ve cinselliğini kontrol etmeyi, sömürmeyi ve ona sahip olmayı dayatan ataerkil sistem ve kapitalizme uzanır.
- Ataerki iki ilkeye dayanır:
 1. Kadınlar erkeklere aittir, bu nedenle kadınlar erkeklerin hizmetindedir ve onlara asla “hayır” diyemezler.
 2. Kadınlar “azizeler” ve günahkarlar” şeklinde iki kategoriye ayrılırlar. Bu sistemin parçası olan şiddet, “azizeler” -iyi anne ve eş- rolüne uymayan kadınların cezalandırılmasıdır. Örneğin; yemek hazır olmadığı ya da giymek istediği elbise temiz olmadığı gerekçesiyle erkeklerin sözlü veya fiziksel saldırıyı mazur göstermeleri yaygındır.

Türkiye'de Aile İçi Şiddet

- Ülkemizde aile üyelerinin kadınlara uyguladığı şiddet, hakaret ve kadınları ekonomik ihtiyaçlarından yoksun bırakmaktan dayığa, cinsel şiddetten cinayete geniş bir yelpazededir. Türkiye'de kadına yönelik şiddetin en uç noktada yaşandığı boyut "namus Cinayetleri"dir.

- Türkiye'de kadına yönelik aile içi şiddet konusu 1980'li yılların sonunda etkin olmaya başlayan kadın hareketinin çabalarıyla ülkemiz gündemine girmiştir. 1990'lı yıllardan itibaren de bu konuda kurumsallaşma başlamıştır. Bu çerçevede Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü kurulmuş, çeşitli üniversitelerde kadın araştırma merkezleri açılmaya başlanmış ve kadınlara yönelik faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının sayısı giderek artmıştır.

- "Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması", 2009'da ve 2014'te Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Araştırmada şiddet olgusu iki boyutta ele alınmış:
 - a)Eş veya birlikte olunan kişi tarafından kadına yönelik şiddet**
 - b)Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler) dışındakilerden kadına yönelik şiddet**

a)Eş veya birlikte olunan kişi tarafından kadına yönelik şiddet

Ülke genelinde yaşamın herhangi bir döneminde

- fiziksel şiddete maruz kaldığını belirten kadınların oranı %39'dur. (her 10 kadından 4'ü eşi veya birlikte olduğu kişi tarafından fiziksel şiddete maruz kalmış).
- %15'i cinsel şiddet görmüş (her 100 kadından 9'u eşi tarafından cinsel ilişkiye zorlanmış. Her 100 kadından 11'i istememesine rağmen korkudan cinsel ilişkiye girmiş)
- %44'ü duygusal istismar biçimlerinden en az birine hayatlarının herhangi bir döneminde maruz kalmışlar.
- Her 10 kadından 4'ü ekonomik şiddet ve istismar yaşamış.

b)Eşi veya birlikte olduğu kişi(ler) dışındakilerden kadına yönelik şiddet

- 15 yaşından sonra her 100 kadından yaklaşık 17'si yakın ilişkide oldukları erkekler dışındakilerden fiziksel şiddet görmüş (% 41 babaları, %32 anneleri, %16 ağabeyleri ve %8 öğretmenleri)
- Her 100 kadından 3'ü yakın ilişkide olduğu erkekler dışındakilerden cinsel şiddet görmüş. (%52'si tanımadıkları kişiler, %18 erkek arkadaşlar, %12 erkek akrabalar)
- Kadınların %7'si 15 yaşından önce cinsel istismar yaşamış (%42'si tanımadıkları kişiler, %30'u ise erkek akrabalar).
- *****Kentsel yerleşim alanlarında yaşayan kadınlar açısından cinsel istismar kırsal alanda yaşayan kadınların 3 katı daha fazladır.**

Eğitim durumuna göre fiziksel, cinsel Şiddet ve duygusal istismar

- Eğitim düzeyinin artması fiziksel veya cinsel Şiddet yaŐanma yüzdesini azaltmaktadır. Örneğin, hiÇ eğitimi olmayan/ilköğretimi bitirmemiŐ kadınlarnn %56'sı fiziksel veya cinsel Şiddete maruz kalırken, lise ve üzeri eğitim grubunda bu oran, % 27'ye düŐmektedir.
- Kadınlarnn eğitim düzeyi arttıķa eŐleri veya birlikte oldukları kişi(ler) tarafından fiziksel veya cinsel Şiddete maruz kalan kadınlarnn oranının azaldığı görülmektedir.
- **Diğer taraftan, lise ve üzeri eğitimi olan her 10 kadından yaklaşık 3'ünün, hayatının herhangi bir döneminde yakın ilişki iÇinde olduğu erkek tarafından fiziksel veya cinsel Şiddet yaşamış olması dikkat őkicidir.**

Marmara nüfusa oranlı
şiddet endeksinde 4. sırada

Erkek şiddeti haberlerinin %27'si
Marmara'dan geldi

Şiddet vakaları nüfusa göre ağırlıklandırıldığında
en yoğun şiddet Karadeniz'de yaşandı

Erkek şiddeti haberlerinin %18'i
Karadeniz'den geldi

Ege nüfusa oranlı
şiddet endeksinde 3. sırada

Erkek şiddeti haberlerinin
%13'ü Ege'den geldi

Doğu Anadolu nüfusa oranlı
şiddet endeksinde son sırada

Erkek şiddeti haberlerinin
%5'i Doğu Anadolu'dan geldi

Akdeniz nüfusa oranlı
şiddet endeksinde 2. sırada

Erkek şiddeti haberlerinin %17'si
Akdeniz'den geldi

Güneydoğu Anadolu nüfusa
oranlı şiddet endeksinde 6. sırada

Erkek şiddeti haberlerinin %7'si
Güneydoğu Anadolu'dan geldi

İç Anadolu nüfusa
oranlı şiddet endeksinde 5. sırada

Erkek şiddeti haberlerinin %14'ü
İç Anadolu'dan geldi

● 2014'te bölgelerde yaşanan ve medyaya yansıyan vaka sayısı

2014 erkek şiddeti çetelesi

erkekler son 5 yılda en az 1134 kadın öldürdü

erkekler 2014'te en az 281 kadın öldürdü

Bir Güç Kullanma ve Kontrol Aracı olarak Eril Şiddet

- Şiddeti belli bir tek nedene veya bir nedenler setine bağlamak zordur.
- Eril şiddet, esas olarak kadınla erkek arasındaki iktidar eşitsizliğine bağlı olarak yaşanmakta ve genellikle erkekler, kadın üzerinde otorite sağlamak, onu kontrol altında tutabilmek için şiddet kullanımına başvurmaktadırlar.
- Şiddet, **güç kullanma meselesidir** ve toplumsal anlamda güce sahip olan (ya da bazen iktidarını tehlike altında gören) erkek, kadın üzerindeki kontrolünü zaman zaman şiddet kullanarak sağlamaktadır.

Öğrenilmiş Bir Davranış

- Eşlerinden şiddet yaşayan kadınların kendi baba evlerinde de şiddet olması ve/veya eşlerinin evinde şiddet yaşanması şiddetin hem erkekler, hem de kadınlar tarafından **öğrenilmiş bir davranış** olduğunu ortaya koymaktadır.

- Şiddetin çok küçük yaşlardan itibaren yaşanması, aile içinde babanın anneye şiddet uyguladığının gözlenmesi, şiddetin **normalleştirilmesine** yol açmakta ve şiddet, erkeklerin kadınlarla ilişkilerinde **'onları kontrol altında tutmak', 'hizaya sokmak'** için kendilerince zorunlu olarak başvurulan bir araç haline gelmektedir.

- Kadınların ise baba evlerinde şiddet olması, küçük yaşlardan itibaren şiddete tanık oluşları onları şiddet karşısında **öğrenilmiş bir çaresizlik** durumuna sokabilmektedir. Özellikle de çocuklarının olduğu koşullarda, çocuklar annelerinden öğrendikleri biçimde hareket edebilmekte, şiddeti bir kader olarak kabul etmeye yönelebilmektedirler.

- **Öğrenilmiş Çaresizlik**: Öğrenilmiş çaresizlik, kişinin herhangi bir durumda çok sayıda başarısızlığa uğrayarak, bir şey yapsa da hiçbir şeyin değişmeyeceğini, olayların kendi kontrolünde olmadığını, o konuda bir daha asla başarıya ulaşamayacağını düşünüp, bir daha deneme cesaretini kaybetmesidir.

Öğrenilmiş çaresizlik, geçmişteki acı deneyimlerden çıkarılan negatif şartlanmaların bugünkü davranışları belirlemesidir.

Şiddet neden bu kadar yaygın?

- ***Kadınlar açısından şiddetin nedenleri***
 1. % 32 "*erkeğin ailesiyle yaşanan sorunlar*"
 2. %22 "*ekonomik sıkıntılar/zorluklar*" (maddi sıkıntı, erkeğin iş sorunları, erkeğin işsiz olması ve evde yeterli gıda olmaması)
 3. %21 "*erkeklerle ilgili nedenler*" (erkeğin sinirli olması, kadını kıskanması, kadının ihanetinden şüphelenmesi, erkeğin ayrılmak istemesi, erkeğin dışarıda zaman geçirmek istemesi, erkeğin sorumsuz olması ve erkeğin başka bir eşinin olması)
 4. %18 "*kadınla ilgili nedenler*" (kadının cinsel ilişkiyi reddetmesi, kadının erkeğin sözünü dinlememesi, kadının erkeği kıskanması, kadının ev işlerini aksatması)
 5. %13'ü "*çocuklarla ilgili sorunlar*"
 6. %9 "*Erkeğin kötü alışkanlıkları*" (erkeğin alkol kullanması, kumar oynaması ve aldatması)

Erkeklerin Gerekçeleri

- **Erkeklerin ise**, uyguladıkları şiddeti kolayca gerekçelendirdikleri ve şiddeti rasyonalize etmek için daha çok iş yaşamının getirdiği stres ve kadınların kendilerini kışkırtmasını dile getirdikleri görülmektedir.
- Bu durum, erkeklerin uyguladıkları şiddetten kendilerinin değil, daha çok içinde buldukları koşulların sorumlu olduğunu düşündüklerini göstermesi açısından önemlidir.

Kadınların toplumsal cinsiyet rolleri ve şiddete ilişkin tutumları

- Bazı durumlarda erkekler eşlerini dövebilirler (kadınların %14'ü)
- Kadın istemese bile, eşiyile cinsel ilişkiye girmek görevidir. (%31, her 3 kadından 1)
- Çocukları terbiye etmek için bazen dövmek gerekebilir. (%35)
- Bir kadının tavır ve davranışlarından ailenin erkekleri sorumludur. (%47)
- Kadın, herhangi bir konuda eşiyile aynı fikirde değilse tartışmamalı ve susmalıdır. (%49,3)

Kadınlar şiddet karşısında yalnız

1. Fiziksel veya cinsel şiddet yaşamış kadınların %51'i yaşadıkları şiddeti kimseye anlatmıyor
2. %34'ü kendi ailelerine anlatmışlar
3. %22'si arkadaşları veya komşularına anlatmışlar
4. %12'si erkeğin ailesiyle paylaşmış

***Kadınların %55'i şiddete tanık olan ya da şiddetten haberdar olan kişilerden hiçbirinin kendilerine yardım etmediklerini açıklamışlardır. %17'si kendi ailelerinden yardım almışlardır.

Kuruma başvurma veya yardım talebinde bulunmama nedenleri:

- yaşadıkları şiddetin çok ciddi bir sorun olmadığını ifade etmişler (%64)
- suçlanmaktan korkmak (%16) (ailenin adının kötüye çıkacağından korkma ve utanma/çekinme/suçlanma korkusu ve kadının anlatmaya utanması vb)
- "birlikte olduğu kişiyi sevmek ve affetmek" (%11)
- çocuklarla ilgili nedenler (%11) (kadının çocuklarının mutsuz olacağından korkması, çocuklarını kaybedeceğinden korkması ve erkeğin çocukları tehdit etmesi vb)
- Nereye başvuracağını bilmedikleri için yardım talep etmeyen kadınların oranı %6.9
- Yardım alabileceğine inanmadığı için başvuru yapmayan kadınların oranı %4

***** Kadınların %8'i kurumlara başvurmaktadır.**

Aile içi şiddetle ilgili yanlış inanışlar ya da kalıp yargılar

- Aile içi şiddet sadece fiziksel olduğu zaman zararlıdır
- Aile içi şiddet sanıldığı kadar yaygın değildir
- Aile içi şiddet sadece yoksul ve eğitimsiz ailelerde yaygındır
- Aile bireylerinin birbirine sevgisi ve bağlılığı o kadar yüksektir ki, aile içi şiddet önemli zararlar vermez.
- Aile içi şiddet, çocuk ve eş terbiyesi için zorunludur.
- Kızgınlık kontrol edilemez ve şiddete yol açar.
- Eğer mağdur şiddetti istemese/kabullenmese evini terk eder ya da kanuni haklarını kullanırdı
- Aile içinde şiddetten kurtuluş yoktur (öğrenilmiş çaresizlik)

Neler Öğrendik?

- Kadınlara yönelik şiddet, az gelişmiş veya gelişmiş bütün ülkelerde görülmektedir. Küresel bir sorundur.
- Bölgesel farklar olsa da, Türkiye'nin her yerinde görülmektedir. Sadece kırsal kesimle sınırlandırılmaz.
- Eğitim düzeyinin yüksek olması erkekleri şiddet uygulamaktan alıkoymamaktadır.
- .

- Eğitim d¼zeyinin y¼ksek olması kadınları Şiddetten korumamaktadır.
- Şiddet yalnızca fiziksel bir olgu değildir. Başka t¼rleri de vardır.
- Şiddet, bir aile i¼i mesele değildir.
- Şiddet, hi¼bir Őeyle gerek¼elendirilemez (erkeklerin doğası, kadınların kıŐkırtması, maddi zorluklar, alkol vb)
- Hi¼bir kadın (ve hi¼bir canlı) Şiddeti hak etmez.
- Şiddet, en ¼nemli boŐanma sebebidir

- Şiddet, kadınların insan haklarının ihlalidir.
- Şiddet, suçtur.
- Şiddet, cinsiyet ayrımcılığının bir biçimidir.
- Şiddetin ortadan kaldırılmasında en büyük sorumluluk devletindir.
- Şiddetin açtığı görünmeyen yaralar, özür dileyerek sarılamaz.
- Şiddet öğrenilen bir davranıştır.

- Şiddet mağduru kadınların çeşitli yasal hakları vardır. Kadınlar yalnız değildir.
- Şiddete tanık olan 3. kişiler de ihbarda bulunabilir. Belki de üst kat komşunuz sizden yardım bekliyor!
- Şiddete uğrayan kadın değil, şiddet uygulayan erkek utanmalıdır.
- Şiddetle mücadelede, bizim de yapabileceğimiz şeyler vardır.

SONUÇ

- Kadına yönelik aile içi şiddet, kadınları baskılayan-bağımlı hale getiren, özgüvenlerini yok eden, benlik saygılarını azaltan, ailenin gelecek nesillerine olumsuz model oluşturan, özellikle kadınların ve çocuklarının beden ve ruh sağlıklarını bozan, sosyal ve kültürel temelleri ağır basan ciddi bir halk sağlığı sorunudur.

- Kadınların toplumsal ve ekonomik yaşamda yerlerini alma haklarından çeşitli biçimlerde yoksun kalmalarına, bunun da ötesinde fiziksel ve ruhsal sağlık sorunları yaşamalarına, sakat kalmalarına ve yaşamlarını yitirmelerine neden olmaktadır. Ayrıca kadına yönelen şiddetin fiziksel, duygusal, ekonomik ve sosyal etkileri sadece kadınlar üzerinde değil çocuklar, aileler ve toplumda da kendini göstermektedir.

Aile içi şiddet sadece bir “aile meselesi” değildir. Şiddet suçtur.

İlgisiz veya sessiz kalmanız şiddete uğrayan yakınınız için **tehlike** yaratabilir.

*** Aile içinde şiddete uğrayan bir tanıdığınıza (komşunuz, arkadaşınız, işyerinden bir tanıdığınız, akrabanız, öğrenciniz, veliniz) vereceğiniz **destek** çok değerlidir. Bu kişinin size aile sırlarını açması gerekmez; yalnızlığını ve çaresizliğini onu dinleyerek, şiddet hakkında bilgi vererek, çözüm yollarını düşünmesine yardımcı olarak azaltabilirsiniz.

Türkiye’de kadınlar her türlü şiddete uğradıklarında başvurabilecekleri yerler

- İl Sosyal Hizmet Müdürlükleri
- Alo 183 Hattı
- Sağlık Kuruluşları
- Polis Merkezleri, Jandarma Karakolları
- Cumhuriyet Savcılığı
- Belediyelerin Kadın Dayanışma Merkezleri
- Baroların Kadın Dayanışma Merkezleri ve Adli Yardım Kurulları
- Kadın Sivil Toplum Kuruluşları

Kaynakça

- Altınay, A. G. ve Arat, Y. (2007). *Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet*.
<http://www.kadinayoneliksiddet.org/>
- Ankara Barosu Başkanlığı, (2011). *Sorularla Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet*.
http://www.ankarabarusu.org.tr/Siteler/2012yayin/2011sonrasikitap/Kadina_Yonelik_Aile_Ici_Siddet_ic.pdf
- KSGM, (2009-a). *Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması*.
<http://www.hips.hacettepe.edu.tr/TKAA2008-AnaRapor.pdf>
- KSGM, (2009-b). *Aile İçi Şiddetle Mücadele El Kitabı*.
<http://www.aileicisiddet.net/yayinlar/Aile-Ici-Siddetle-Mucadele-.pdf>
- KSGM, (2012). *Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı, 2012-2015*.
http://www.kadininstatusu.gov.tr/upload/mce/2012/kadina_yonelik_siddet_uep.pdf
- Eurobarometer- DomesticViolenceAgainstWoman Report, 2010.
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_344_en.pdf
- EWL, National Action Plans on ViolenceAgainstWomen in the EU: EWL Barometer, 2011.
http://www.womenlobby.org/spip.php?action=acceder_document&arg=1164&cle=f6050f23f6c72d4bd2a4a51a4a6603e26ef8f9cb&file=pdf%2Fewl_barometer_on_vaw_2011_en.pdf
- Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi.
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/03/20120308M1-1.pdf>